

Mestersége kémiatanár – Berek László

Bemutakozás

A Magura-dombság völgyében megbújó kis szilágysági városban, Szilágysomlyón születtem és töltöttem gyermekkoromat. Iskoláim megkezdésekor egy 50-50 százalékból kétajkú település volt, aminek természetes velejárója volt, hogy mindkét nyelvet azonos szinten beszéltük mi magyar diákok. Abban a szerencsés helyzetben voltam, hogy úgy az általános iskolai, mint a középiskolai tanulmányaimat magyar nyelven folytathattam. A középiskolát a Simion Barnutiu Elméleti Líceumban végeztem. A kolozsvári Babes-Bolyai Egyetem

kémia-fizika szakára nyertem felvételt, mely szakon egy évet végeztem magyar nyelvű képzésben. Az első év után államközi szerződés ösztöndíjasaként kerültem az ELTE TTK fizika-kémia szakára és itt végeztem egyetemi tanulmányaimat. Ötödéven félállásban kémiát tanítottam a Pesterzsébeti Műszaki Szakközépiskolában, miközben gyakorlótanításom az ELTE Radnóti Miklós Gyakorlóiskolában teljesítettem. Itt kezdtem el tanári pályámat. 17 évig voltam az iskola kémia vezetőtanára. Több mint 10 éven át tanítottam a Budakalász Gimnáziumban estis hallgatókat. A 2000-es évek elejétől tudományos munkatársként az Oktatáskutató és Fejlesztő Intézet Követelmény- és Vizsgafejlesztő Központ (Országos Közoktatási Intézet) kémia tantárgygondozója voltam, miközben megtörtént a kétszintű érettségi bevezetése. Ettől kezdődően az Oktatási Hivatalban a kémia tételkészítő bizottság elnöke vagyok. Bizottsági tagként vettem részt a kémia OKTV bizottság munkájában. Napjainkban a VSZC Boronkay György Műszaki Technikum és Gimnázium tanára vagyok.

Miért választotta a tanári pályát? Miért éppen a kémia tantárgyat választotta?

A középiskolai éveim alatt a kémia, a fizika és a matematika határozta meg a mindennapokat. Mindhárom tantárgyat nagyon magas szinten oktatták tanárain, és egyértelművé vált, hogy ezek fogják meghatározni a továbbtanulásom. Soha nem gondolkodtam azon, hogy tanár leszek. Szerettem nap mint nap foglalkozni mindhárom tantárggyal, de főképp a kémiával. Kémiából és matematikából nagyon erős alapokat kaptam, amire mind a mai napig támaszkodhatok.

Milyen tervekkel vágott neki a pedagógusi pályának? Mennyiben valósultak meg ezek?

Negyedéves voltam az egyetemen, amikor tudatosult bennem, hogy tanárként fogok végezni. Fogalmam sem volt, hogy ez mit jelent, mivel jár, ezért vállaltam ötödéven egy félállást, hogy kipróbáljam magam ebben a közegben. Kémiázni akartam, minél többet, és átadni azt, amit tudok. Elkapott és megtetszett, élveztem a gyakorlótanítás egy évét. A pályám kezdetén csak a szakmára tudtam koncentrálni, hogy minél gyorsabban összeálljon a fejemben, amit és ahogyan csinálni akarok. Kiss Zsuzsanna tanárnőnek köszönhetem, hogy a versenyeztetés, a tehetséggondozás lett az életcél. Ez lett az a világ, amiben ki tudott teljesedni a saját kémiám a diákok által.

Volt-e az életében tanárpéldakép, aki nagy hatással volt önre?

Nagyon sok kollégával dolgozhattam együtt az évek során. Senkit nem szeretnék megbántani azzal, hogy kihagyom a felsorolásból. A Radnóti Gimnázium kémia és fizika munkaközösségeinek, az Apáczai Gimnázium és Fazekas Gimnázium kémia munkaközösségeinek, az OFI (OKI) projektekben együtt dolgozóknak, az OKTV bizottság tagjainak, az OH kémia tételkészítő bizottság tagjainak, az Irinyi-versenyen részt vevő kollégáknak nagyon sokat köszönhetek, mindenkitől sokat tanultam.

Mit gondol, mitől jó egy kémiaóra?

Soha nem úgy megyek be órára, hogy ez most egy tanóra. Szeretek problémákat felvetni és ezekre felfonni a tárgyi tudás elvárásait. A

diákok szeméből lehet pontosan kiolvasni, hogy milyen volt az óra, amit én inkább velem eltöltött 45 percnak neveznék.

Ön szerint milyen a „jó” gyerek?

Soha nem kellett intőt adnom vagy szülőt behívatnom diák miatt. Mindig őszintén megbeszéltük diákjaimmal, ha bármilyen probléma felmerült. Nem az a jó gyerek, aki szereti a kémiát és minden pillanatban jól viselkedik. Ha el tudom érni, hogy a gyerek megnyíljon nekem és ne a kémiantárát lássa bennem, mindenkiben ott lesz az, amitől ő mindenképpen „jó”.

Van kedvenc anyaga vagy kedvenc kísérlete? Miért éppen az?

Sok kedvenc kísérletem van, de ha egyet kellene kiemelnem, akkor a d-mező kationjainak vizsgálata: csapadékok, komplexek. Látványos és színes.

Ha csak egyetlen (vagy néhány) kémiaórát tarthatna, arra milyen témát választana?

Örök kedvenc a többértékű gyenge savak vizes oldatának pH számítása. Ebben mutatkozik meg igazán a matematika, ha csak alapműveletekkel rendelkező számológépet használhatsz. Mindenképp olyan témát választanék, ahol ötvözhető a két tantárgyból tanultak.

Volt-e olyan pillanat vagy esemény a pályáján, amit különösen emlékezetesnek tart?

Mióta nincs közöttünk, gyakran eszembe jut Szabó Szabolcs tanár úrral történt megismerkedésem. Az első győri Irinyi-döntőre utaztam egy kis radnóti csapattal. A vonaton ismerkedtünk meg, és egy életre szóló barátság lett. Nagyon sokat köszönhettem a tanár úrnak, rengeteg tapasztalatát osztotta meg, segített abban, hogyan legyek sikeres versenyfelkészítő.

Hogyan látja a kémiaoktatás jelenlegi helyzetét?

Akik a döntéseket hozzák, fel sem mérik mekkora károkat okoztak az évek során. Átgondolatlan, szakmaiatlan döntések születnek a legfelsőbb szinteken. A NAT és kerettantervek szakmai anyagait más és más csapatok dolgozzák ki, egyeztetések és a tanárok aktív bevonása nélkül. Rossz és menthetetlen, amíg ez a szemlélet megmarad.

Mivel foglalkozik legszívesebben, amikor éppen nem dolgozik? Mit osztana meg a munkáján kívüli életéből?

Gyerekkorom óta horgászom. Ez a kedvenc időtöltésem, szigorúan csak ragadozó halakra, mert nem szeretem az egyhelyben ülős pecát. Természetesen a kifogott halat mindig visszaengedem. Nagyon sok kenus vándortábort vezettem több folyón is, így a kenuzás szeretete megmaradt. A Tisza-tó a kedvenc helyem, így több év után talán mondhatom, hogy kiismerem magam a tavon, habár nem egyszerű. A progresszív rockzene a kedvencem. Szeretem hallgatni, miközben egy erős H-jelű feladatot próbálok megoldani a Kökélből.

Mit tanácsolna a kezdő tanároknak, vagy azoknak, akik tanári pályára készülnek?

Egész eddigi pályám során kerestem a kihívásokat és próbáltam minden területen helyt állni. A diákok által folyamatosan fejlődtem. Azt tanácsolom, hogy keressék az érdeklődő és tehetséges diákat, ápolják, időt és energiát nem kímélve dolgozzanak a fejlődésén, mert ez nagyon meghálálja magát.

Milyen tervei vannak az elkövetkezendő évekre?

Továbbra is szeretném segíteni diákjaimat abban, hogy megtalálják az utat, amin elindulnak, és ha ebben tudom őket segíteni azzal, amit átadhatok, ennél többet nem kívánhatok.